

Udvalgets spørgsmål 2 til indenrigsministeren og dennes svar herpå:

Udvalget beder indenrigsministeren indhente en udtalelse fra justitsministeriets lovafdeling vedrørende følgende:

Med udgangspunkt i side 4 i vedhæftede brev af 30. november 1981 fra Mogens Glistrup til indenrigsministeriets valgkontor udbeder udvalget sig en redegørelse fra justitsministeriets lovkontor for, efter hvilke kriterier fristbestemmelser i offentligretlige love i praksis anses for at være mere end ordensforskrifter, og hvorvidt de sædvanligvis betragtes som så absolutte gyldighedsbetingelser, at blot en ganske kort – og for sagsbehandlingen ugenerende – overskridelse medfører så vidtrækkende og voldsomme konsekvenser som den, der blev anvendt i forbindelse med udfærdigelsen den 1. og 2. december 1981 af de stemmesedler, som blev benyttet i Ribe amt ved folketingsvalget den 8. december 1981.

Svar (21. december 1981):

Der henvises til vedlagte udtalelse af d.d. fra justitsministeriets lovafdeling.

I anledning af indenrigsministeriets skrivelse af 21. december 1981 (3. kt. 1981 j.nr. 40711-11) vedrørende et spørgsmål af samme dato fra folketingets udvalg til prøvelse af valgene (bilag 14) skal justitsministeriet udtale:

1. Det er efter justitsministeriets opfattelse ikke muligt generelt at udtale sig om karakteren af fristbestemmelser i love, der regulerer offentligretlige forhold.

Spørgsmålet om, hvorvidt fristbestemmelser i love kan fraviges administrativt uden udtrykkelig hjemmel, adskiller sig imidlertid ikke principielt fra det almindelige spørgsmål, om forvaltningsmyndigheder uden lov hjemmel kan »dispensere« fra udtrykkelige lovbestemmelser. Det er her den herskende opfattelse i den forvaltningsretlige litteratur, at forvaltningen ikke har nogen almindelig adgang til at dispensere fra regler fastsat ved

lov. Der kan herved henvises til *Poul Andersen*: Dansk Forvaltningsret (5. udg.) side 395f., Forvaltningsret, Almindelige emner (1979) side 140ff, og *Bent Christensen*: Forvaltningsret, Hjemmelsspørgsmål (1980) side 229ff. Det er særligt i sidstnævnte værk side 230f. anført, at der dog på visse områder i praksis forekommer dispensationer fra lovbestemmelser uden udtrykkelig hjemmel.

Efter justitsministeriets opfattelse kan spørgsmålet om muligheden for i særlige tilfælde at dispensere fra lovbestemmelser uden udtrykkelig lovhjemmel ikke besvares generelt, men må afgøres på grundlag af en fortolkning af den pågældende bestemmelse, hvori også må indgå det formål, som bestemmelsen skal tilgodese, og karakteren af det pågældende lovområde.

2. Særligt med hensyn til spørgsmålet om dispensation fra fristbestemmelser må det efter justitsministeriets opfattelse antages, at der i overensstemmelse med det under punkt 1 anførte ikke består nogen almindelig adgang til at dispensere fra sådanne bestemmelser uden lovhjemmel. Der kan herved henvises til folketingets ombudsmands udtalelse i F.O.B. 1973 side 147.

3. Vedrørende bestemmelsen i folketingsvalglovens § 25, stk. 1, har indenrigsministeriet i skrivelse af 30. november 1981 til landsretssagfører Mogens Glistrup på fremskridtspartiets vegne anført, at indenrigsministeriet bl.a. af hensyn til valgenes tilrettelæggelse og af hensyn til en ligelig behandling af alle de i valgene deltagende partier stedse og uantastet har fulgt en meget restriktiv praksis med hensyn til frister i valglovgivningen.

Der kan endvidere henvises til, at ordføreren for udvalget til prøvelse af valgene i forbindelse med folketingsvalget den 15. februar 1977 på udvalgets vegne udtalte, at det ubetinget må fastholdes, at valglovens frister nøje må overholdes (FT 1976-77, 2. samling, Folketingstidende sp. 17).